

Kaupungin tytäryhteisöjen tavoitteet vuosille 2022-2025

VD/8258/02.01.00.03/2021

RV/K-ML/RK-K/TK

Vantaan kaupungin omistajastrategista suunnittelua ohjaa kaupungin strategia, jonka toteuttamisen ensisijainen väline on talousarvio. Talousarviossa kaupunginvaltuusto asettaa tytäryhteisöille toimintaan ja talouteen liittyvät tavoitteet. Kaupunkistrategiassa tulee kuntalain 37 §:n mukaan huomioida myös kunnan omistajapolitiikka.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi konserniyhteisöjen omistajapoliittiset linjausten yleisen osan 21.9.2020 (§ 7). Lisäksi kullekin yhtiölle (pl. Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy) on hyväksytty yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset hallintosäännön määrittämässä toimitelmissä loppuvuoden 2020 ja alkuvuoden 2021 aikana. Konserniyhteisöjen omistajapoliittisten linjausten yleisessä osassa linjataan kaupungin yhteisöjä koskevaa omistajapolitiikkaa. Erityisessä osassa määritellään yhteisökohtaisesti yhteisön tarkoitus konsernissa sekä asema kaupungin palvelutuotannossa. Lisäksi yhteisökohtaisissa omistajapoliittisissa linjauksissa tuodaan esille perusteet kaupungin omistajuudelle sekä yhteisölle asetettavat pitkän aikavälin eli kuluvalle valtuustokauden tavoitteet.

Talousarviossa hyväksyttävät tavoitteet on valmisteltu toteuttamaan kaupunkistrategian ja omistajapoliittisten linjausten tavoitteita. Tavoitteiden asettamisessa ja muussa omistajaohjauksessa kaupunki pyrkii omistaja-arvon kasvattamiseen sekä pitkäjänteiseen kehittämiseen.

Suurimpien yhtiöiden osalta tavoitteet on kategorisoitu talouteen, toiminnallisuuteen ja laatuun, henkilöstöön sekä vastuullisuuteen liittyviin tavoitteisiin. Suurten konserniyhtiöiden tavoitteita pyritään yhtenäistämään myös tavoitekategorioiden sisällä.

Taloudellisten tavoitteiden päämääränä on kestävä ja vastuullinen taloudenpito, joka konkretisoituu eri tavoin erityyppisille yhtiöille. Taloudelliset tavoitteet liittyvät yhteisön luonteesta riippuen tulokseen, sijoitetun pääoman tuottoon, omavaraisuuteen tai kustannustehokkuuteen.

Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet koskevat muun muassa konserniyhtiöiden asiakastyytyväisyyden kehitystä. Henkilöstöä koskevat tavoitteet liittyvät henkilöstötyytyväisyyden kehittämiseen ja sairauspoissaolojen vähentämiseen.

Yhteisökohtaisissa omistajapoliittisissa linjauksissa todetut vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet ovat osa yhteisöjen perustehtävää, mikä tarkoittaa, että yhtiöiden talouteen, toimintaan ja henkilöstöön liittyvien tavoitteiden saavuttaminen on samalla myös vastuullisuuden toteuttamista. Yhtiöiden tavoitteissa on lisäksi huomioitu ilmastonmuutoksen hillintä ja Vantaan hiilineutraalisuustavoitetta tukevat toimenpiteet. Lähtökohtana on, että merkittävät yhtiöt tekevät kaupungin resurssiviisauden tiekarttaa toteuttavien omien ohjelmien mukaisia toimenpiteitä tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti. Jatkossa kaikki tytäryhtiöt ovat velvollisia malliyhtiöjärjestyksissä edellytetyn vastuullisuustoimenpiteiden raportoinnin välityksellä kertomaan vastuullisuuteen liittyvistä kehittämistoimista tilinpäätöksen käsittelemisen yhteydessä. Tämän johdosta yksittäisten tytäryhteisöjen osalta ei esitetä asetettavaksi energian kulutustasoihin liittyviä tavoitteita.

Vantaan Energia -konserni on Vantaan kaupungille taloudellisesti, toiminnallisesti sekä vastuullisuuden näkökulmasta merkittävimpiä tytäryhteisöjä. Vantaan Energia Oy jakoi osinkoa omistajilleen Vantaan ja

Helsingin kaupungeille yhteensä 20 miljoonaa euroa vuonna 2020. Vantaan Energia -konsernille asetettavien tavoitteiden päämääränä on myös tukea kaupunkistrategian painopistealueita erityisesti hiilineutraaliustavoitteiden osalta. Vantaan Energiaa koskehtavissa tavoitteissa on omistajapoliittisista linjauksista poikkeavat tavoitetasot taloudellisissa tavoitteissa. Eroavaisuudet johtuvat sähkömarkkinalain muutoksesta, jonka tavoitteena on laskea sähkön siirtohintoja. Valvontamallin muutoksen myötä tulee sähkönsiirtoliiketoiminnan sallitun tuoton taso laskemaan merkittävästi vuodesta 2022 eteenpäin. Valvontamalli muuttuu kesken jo aiemmin vahvistetun valvontajakson. Omistajapoliittisissa linjauksissa todetut tavoitteet perustuivat voimassa olevaan valvontamalliin eivätkä ennenaikaiset muutokset olleet vielä omistajapoliittisia linjauksia valmisteltaessa ennakoitavissa. Sallitun tuottotason muutoksen vuoksi Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n tulostaso on ennusteen mukaan puolittumassa vuodesta 2021 vuoteen 2022. Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n siirtohinnat ovat tällä hetkellä Suomen edullisimpien joukossa.

Vantaan Työterveys Oy:n ja Kaunialan Sairaala Oy:n osalta on päätetty, että kaupunki valmistelee yhtiöiden omistuksesta luopumista. Myyntien on suunniteltu tapahtuvan vuoden 2022 alussa, joten niille ei ole tarpeen asettaa tavoitteita kaupungin talousarvion 2022 yhteydessä. Mikäli osakekauppa jäisi jommankumman yhtiön osalta toteutumatta, esitetään kyseisen yhtiön tavoitteiksi kaupungin talousarvion 2021 yhteydessä päätettyjen taloussuunnitelmakauden 2021–2024 mukaisia tavoitteita ja niiden tasoja.

Kiinteistöosaakeyhtiöiden omistuksessa kaupungin kannalta merkityksellistä on yhtiön omaisuuden arvon säilyttäminen asianmukaisin hoito- ja korjaustoimenpitein. Kiinteistöosaakeyhtiöiden osalta tavoitteet ovat jatkossakin edellisen vuoden tapaan yhteismitallisia, sillä niiden osalta tavoitteet jakautuvat ylläpitokustannusten kehitykseen (vrt. indeksi) sekä pitkän tähtäimen suunnitelman (PTS) noudattamiseen hiilineutraalilla ja resurssiviisaalla toteutustavalla. Lisäksi kiinteistöyhtiöille yhteisenä tavoitteena on kasvattaa uusiutuvan energian osuutta kiinteistöyhtiöiden käyttämässä sähkössä. Liiketoimintaa markkinoilla harjoittavien pysäköintiyhtiöitä koskevaksi tavoitteeksi esitetään voitollisen tuloksen saavuttamista viimeistään suunnitelmakauden loppuun mennessä.

Konserniyhtiöt sekä henkilöstön ja konsernipalveluiden palvelualue ovat valmistelleet tavoite-esitykset yhdessä. Tavoitteiden toteutumisen tilannetta seurataan osavuosisiraportoinnin yhteydessä. Lisäksi kunkin yhtiön omistajaohjauskustelussa käydään läpi tavoitteiden tilannetta ja niiden vaikuttavuutta omistajapoliittisissa linjausten mukaisessa toiminnan kehittämisessä.

Hallintosäännön 9 luvun 4 §:n kohdan 10 mukaan konsernijaosto päättää esitysten tekemisestä ja toimintaohjeiden antamisesta liikelaitoksille, konserniyhteisöille ja -säätiöille asetettavista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista.

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Talousarvion yhteydessä kaupunginvaltuusto hyväksyy tytäryhteisöille asetettavat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Valtuusto voi ohjata asettamallaan tavoitteilla tytäryhteisöjä niiden omassa tavoiteasettelussa. Tavoiteasettelu tässä tarkoituksessa on luonteeltaan välillistä, pääomistajan tahdon esiintuomista.

Konsernijaosto 11.10.2021 § 6

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle talousarviovalmistelun osana hyväksyttäväksi liitteessä esitetyt ehdotukset Vantaan kaupungin konserniyhteisöjen tavoitteiksi vuosille 2022–2025.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja Mika Niikko poistui yhteisöjäävinä Vantaan Energia Oy:n käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Merkittiin, että henkilöstö- ja konsernijohtaja Kirsi-Marja Lievonon poistui yhteisöjäävinä Kiinteistö Oy Kehäsuoran käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- Vantaan kaupungin tytäryhteisöjen tavoitteet vuosille 2022–2025

Täytäntöönpano: Konserniohjaus- ja valvonta

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Controller Teija Kauhanen, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)